

Dreptul European al Drepturilor Omului

Speta 1

1. La începutul lunii aprilie 2009, poliția a primit informații că mai multe persoane, inclusiv reclamantul din plângerea la CEDO (B.) și prietenii săi A.G. și I.S. fac trafic cu droguri. Cei trei prieteni erau deja consumatori de ecstasy. Pe 18 aprilie 2009, în baza unei autorizații de la parchet poliția a utilizat doi agenți sub acoperire (Mihai și Bogdan, prezentat ulterior sub numele de Gheorghe) și un colaborator (Andrei – al cărui nume real, indicat ulterior în cursul procesului era Florin) cu scopul de a descoperi presupusele activități criminale ale reclamantului și prietenilor săi.

2. Pe 29 aprilie 2009 Bogdan i-a întâlnit pe reclamant, I.S. și A.G. într-un restaurant (restaurantul "S"), convenind să se reîntâlnească mai târziu în aceeași zi. La ora 18:15, reclamantul și A.G. se aflau alături de Gheorghe pe terasa restaurantului "H", iar I.S. se afla la o altă masă cu câțiva apropiați, moment în care mai mulți agenți de poliție în civil au apărut la fața locului, reținându-i pe cei trei suspecți. O pungă de plastic galben a fost luată de sub masa reclamantului. La verificare, agenții de poliție au constatat faptul că aceasta conținea pâine, în interiorul căreia erau ascunse mai multe pachete legate cu o bandă maro, care conțineau 2016 de comprimate albe, care mai târziu s-au dovedit a fi ecstasy.

3. Cei trei suspecți au fost reținuți pentru trafic de droguri; la prima audiere, ce a avut loc chiar în aceeași seară, I.S., neasistat de apărător, a mărturisit că făcea trafic de droguri împreună cu A.G. În aceleași condiții, B. a indicat că știa că cei doi prieteni ai săi aveau mai multe pastile cu droguri.

4. Purtătorul de cuvânt al poliției a declarat, a doua zi dimineață, într-o conferință de presă: *„În urma unei operațiuni pe care am plănuit-o de mai multe luni, împreună cu colegii mei, am reușit dezmembrarea unei periculoase rețele de traficanți de droguri; aseară, B., 17 ani, I.S., șomer, și A.G., 25 de ani, fără ocupație, au fost prinși în flagrant delict pe când încercau să vândă droguri; de altfel, azi dimineață au binevoit să își recunoască fapta. Noi ne-am făcut datoria, să sperăm că și instanțele și-o vor face și că asemenea traficanți vor rămâne acolo unde le e locul – după gratii.”*

5. Reclamantul, alături de cei doi prieteni ai săi, a fost adus în fața judecătorului pentru a se dispune cu privire la cererea de arestare preventivă formulată de Parchet. Din pricina vacanței judecătorești și a faptului că singurul judecător avusese ședință în aceeași zi cu alte cauze cu arestați, audierea reclamantului a început în jurul orelor 19. După o audiere de circa o oră și deliberări de jumătate de oră, instanța a dispus arestarea preventivă pentru 29 de zile reținând, în esență, că sunt întrunite condițiile prevăzute de CPP: există indicii foarte serioase privind săvârșirea faptei având în vedere probele de la dosarul cauzei; există pericolul ca reclamantii să se sustragă de la ancheta având în vedere că în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, în general, există un asemenea risc; în plus, lăsarea în libertate a reclamanților prezenta un foarte serios

pericol pentru ordinea publica având în vedere gravitatea deosebită a faptei și posibilitatea unei reacții negative a publicului cu consecința vătămării imaginii justiției.

6. Împotriva măsurii arestării, reclamantul a introdus recurs. La începutul ședinței de judecată a recursului, avocatul reclamantului a arătat că nu a avut acces la dosarul în baza căruia este formulată cererea de arestare și că nu poate să își apere clientul; solicitarea sa de amânare a cauzei a fost respinsă ca nefondată, instanța reținând că avocatul fusese de față la audierea reclamantului și luase cunoștința de motivele care justificau reținerea. Avocatul a solicitat proba cu martori pentru a dovedi că reclamantul nu venise cu nicio pungă la terasă; proba solicitată a fost respinsă ca nefiind pertinentă în cauză. Recursul a fost respins, instanța reținând aceleași motive ca și prima instanță.

7. După 10 zile, reclamantul a solicitat revocarea arestării, arătând că nu există motive suficiente pentru a fi menținut în detenție. Cererea de revocare a fost trimisă de Administrația Penitenciarului prin poștă și a ajuns la instanță după 9 zile de la trimitere. Primul termen de judecată a fost fixat peste alte 10 zile; la acel termen cauza s-a amânat fixându-se un nou termen peste 14 zile pentru că reclamantul nu a putut fi adus în fața instanței. La acest ultim termen, cererea reclamantului a fost respinsă, instanța considerând că motivele indicate la arestare își păstrau pe deplin valabilitatea. Motivarea încheierii s-a făcut în 7 zile iar dosarul a fost trimis la instanța superioară în vederea soluționării recursului după alte 3 zile. Recursul declarat de reclamant împotriva soluției de respingere a cererii sale de revocare a fost respins ca inadmisibil în baza art. 1403 alin. (1) CPP după alte 10 zile.

8. Arestarea preventivă a reclamantului a fost prelungită de 6 ori la intervalele stabilite de lege. La primele două prelungiri, instanțele au reținut, în formulări identice, că motivele indicate în decizia inițială de arestare sunt în continuare valabile.

9. Cea de-a treia cerere de prelungire a arestării a fost respinsă de prima instanță care a reținut că nu existau motive reale care să justifice privarea de libertate. Parchetul a făcut recurs; acesta a fost soluționat în cursul aceleiași serii, dar reclamantul nu a mai putut fi adus la ședința de judecare (a recursului) din pricina lipsei de personal. La ședință nu a participat nici avocatul său care nu putuse fi citat sau încunoștințat având telefonul închis. Dosarul cauzei a ajuns la instanța de recurs la ora 18,25. Avocatul numit din oficiu a arătat că lasă soluția la aprecierea instanței. La ora 19 recursul a fost admis, cu motivarea că motivele inițiale rămăseseră la fel de pertinente și că, în plus, cercetarea penală nu a fost terminată, fiind necesară în continuare administrarea de probe în favoarea inculpatului.

10. Cea de-a cincea prelungire a fost justificată de riscul ca inculpatul să influențeze ancheta.

11. Parchetul i-a audiat pe reclamant, I.S. și A.G., precum și doi martori oculari care au fost prezenți pe terasa restaurantului "S", și a examinat transcrierile declarațiilor lui Mihai și Bogdan. I.S. La cererea procurorului atât apartamentul reclamantului, cât și cel al lui I.S. au fost percheziționate de către politie, fără a fi găsite droguri sau alte substanțe ilegale.

12. În octombrie 2009 procurorul a concluzionat ca pe 29 aprilie 2009, Andrei l-a informat pe Mihai că trei persoane se pregăteau să facă o tranzacție cu comprimate MDMA (metilendioximetamfetamina). Ulterior, Mihai l-a contactat pe Bogdan, care s-a întâlnit cu suspectii pentru a asigura realizarea tranzacției. Potrivit declarațiilor lui Bogdan, suspectii s-au oferit să vândă 4000 de comprimate MDMA cu 4 dolari bucata.

13. Pe 29 noiembrie 2009 parchetul i-a pus sub acuzare pe reclamant, A.G. și I.S. pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri, prevăzută de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și a consumului ilicit de droguri. De asemenea, a dispus încetarea urmăririi penale cu privire la un alt participant al acestei tranzacții, pe nume Florin, deoarece acesta nu a fost identificat de către poliție. Pe 13 septembrie 2012, procurorul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție l-a identificat pe Florin, ca fiind aceeași persoană cu Andrei, după care a închis investigația împotriva sa.

14. În prima instanță au avut loc mai multe ședințe de judecată. Cei trei acuzați au negat implicarea lor în traficul de droguri, susținând că au fost atrași într-o capcană pregătită de poliție. I.S. și-a retras mărturisirea făcută anterior în cadrul urmăririi penale. B., de asemenea, și-a retras mărturia arătând că după o noapte epuizantă, în care fusese ținut numai în picioare, fiind legat cu cătușele de lustră în biroul poliției, semnase declarația dictată de polițistul care îl interogase. De asemenea, inculpații au afirmat în mod repetat că Florin a fost alături de ei pe terasa restaurantului "S".

15. Avocații apărării au insistat asupra importanței audierii lui Florin în prezența inculpaților. De asemenea, au solicitat poliției să prezinte punga și pachetele în care erau ascunse comprimatele pentru a ridica amprente de pe acestea. Au mai cerut instanței să observe înregistrările video ale evenimentelor. Nu în ultimul rând, au solicitat o confruntare între acuzați, ceea ce le-ar fi permis să dovedească faptul că poliția a făcut presiune asupra lor, și le-a promis eliberarea ulterioară. Instanța a amânat de mai multe ori cauza în vederea identificării lui Florin și a audierii sale în dosar. Ulterior, având în vedere că poliția nu a reușit identificarea acestuia, a renunțat la audiere.

16. Pe 15 iulie 2011, instanța a hotărât că trei inculpați sunt vinovați de trafic de droguri și i-a condamnat la închisoare de câte patru ani reținând că declarațiile luate agenților sub acoperire nu au fost obținute în mod ilegal. De asemenea, a considerat că intenția inculpaților de a vinde droguri a fost demonstrată prin simpla participare la tranzacție alături de Mihai și Andrei.

17. Soluția instanței s-a întemeiat pe declarațiile luate inculpaților și agenților sub acoperire Mihai și Bogdan în faza urmăririi penale, precum și declarațiile făcute de reclamant în fața instanței. Instanța a considerat ca fiind relevantă declarația luată lui I.S. în timpul urmăririi penale, reținând că retragerea acesteia în fața instanței a fost nejustificată, deoarece nu s-a dovedit că a fost constrâns în momentul luării declarației.

18. Reclamantul a introdus apel susținând că este nevinovat și că în mod greșit a fost condamnat. Parchetul a introdus apel, la rândul său, considerând că pedeapsa la care fuseseră condamnați era prea mică.

19. Instanța de apel a amânat cauza de mai multe ori pentru a-l audia pe Florin, însă a renunțat, până la acel moment acesta nefiind identificat. Nu au fost administrate alte probe.

20. Avocatul ales de B. este senatorul V.. Pe 23 septembrie 2012, la ultimul termen de judecată, parchetul a depus la dosarul cauzei un document emis de Agenția Națională de Integritate (ANI), prin care se stabilea că domnul V. este incompatibil întrucât își exercită mandatul de parlamentar în același timp cu activitatea avocațială. La termenul la care s-a dezbătut fondul cauzei, instanța de apel, din oficiu, a dispus înlocuirea domnului V. cu un avocat din oficiu, întemeindu-se pe documentul emis de ANI. Instanța a respins cererea avocatului de amânare a cauzei și cauza a fost lăsată la a doua strigare, pentru ca avocatul din oficiu să poată studia dosarul compus din două volume a câte 200 file fiecare. Avocatul a pus concluzii de achitare, arătând că nu a avut

timp să citească suficient dosarul dar că el consideră, după ce a avut ocazia să vorbească 5 minute cu B., că, în absența provocării din partea poliției, B. nu ar fi încălcat niciodată legea.

21. Analizând probele de la dosar instanța, a considerat necesar să schimbe încadrarea juridică a faptei din trafic de droguri în trafic agravat de droguri într-o grupare criminală organizată și, în consecință, a mărit pedeapsa la 12 ani. Instanța a motivat că, în ciuda lipsei antecedentelor penale ale inculpatului, gravitatea faptei este dovedită de cantitatea mare pastile descoperite.

22. În apel și recurs, arestarea preventivă a lui B. este menținută cu motivarea că pericolul social al reclamantului este confirmat de condamnarea din prima instanță.

23. Recursul reclamantului a fost respins în septembrie 2013. Hotărârea a fost motivată în 27 februarie 2014.

24. Pe 10.07.2014, B., prin avocatul său, se adresează Curții Europene a Drepturilor Omului în care plânde de încălcarea articolelor 5 și 6 (pe latură penală) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Vă solicitam să redactați 2 lucrări profesionale în care să analizați dacă:

Lucrarea profesională nr. 1: Plângerea reclamantului cu privire la încălcarea articolului 5 din Convenție îndeplinește condițiile de admisibilitate și de fond ; vă rugăm să motivați având în vedere toate dispozițiile pertinente ale articolelor 5, 34 și 35 din Convenție precum și jurisprudența CEDO pertinentă;

Lucrarea profesională nr. 2: Plângerea reclamantului cu privire la încălcarea articolului 6 pe latură penală din Convenție îndeplinește condițiile de admisibilitate și de fond; vă rugăm să motivați având în vedere toate dispozițiile pertinente ale articolelor 6, 34 și 35 din Convenție precum și jurisprudența CEDO pertinentă;

Speta 2

La 20 ianuarie 1994 XY a luat o sumă de bani cu împrumut de la un terț, AB, persoană fizică. În acest sens s-a încheiat un contract de împrumut garantat cu o ipotecă care avea ca obiect o casă cu teren, proprietatea lui XY.

Întrucât împrumutul nu a fost restituit la termen, imobilul ipotecat a fost scos la vânzare prin licitație publică și ulterior, la 2 decembrie 1996 a fost adjudecat, de un terț, BC, care și-a înregistrat dreptul dobândit în Cartea Funciara. BC a vândut la 1 iunie 1998 imobilul către un alt terț, DE, care la rândul său și-a înscris dreptul de proprietate în Cartea Funciară.

XY a contestat în termenul prevăzut de lege executarea silită, inclusiv actul de adjudecare, notând în Cartea Funciară litigiul. La data de 15 mai 2000 Judecătoria sector 1 București a admis contestația la executare promovată de XY, a desființat toate actele de executare silită și a dispus întoarcerea executării. Din motivarea instanței reținem că împrumutul fusese restituit în aceeași zi în care s-a adjudecat imobilul de către terțul BC, iar valoarea de adjudecare a fost mult sub

valoarea de piață a imobilului. Aceasta hotărâre a rămas definitivă și irevocabilă prin respingerea recursului de către Tribunalul București.

După ce a obținut această hotărâre judecătorească, XY a cerut în instanță anularea contractului de vânzare-cumpărare dintre BC și DE. Instanța de fond, Judecătoria sector 1 București a respins această acțiune pe motiv că ultimul dobânditor a fost de bună credință la data cumpărării. XY a formulat apel, arătând că vânzarea s-a perfectat în condițiile în care se notase în Cartea Funciară litigiul cu BC. Instanța de apel, Tribunalul București a admis apelul, a admis acțiunea reclamantului și a dispus anularea contractului de vânzare-cumpărare dintre BC și DE. Aceștia din urmă au formulat recurs împotriva soluției din apel. Instanța de recurs, Curtea de Apel București a admis recursul și a respins definitiv și irevocabil acțiunea lui XY cu motivarea că părțile au încheiat contractul în fața notarului public, prețul a fost corect și serios iar reclamantul XY nu a dovedit că vânzarea ar fi avut o cauză ilicită.

XY s-a adresat CEDO cu o plângere, susținând că dreptul său de proprietate asupra casei și terenului au fost încălcate.

Lucrarea profesională nr. 3:

Vă solicitam să redactați o lucrare profesională în care să analizați dacă XY avea la data formulării plângerii la CEDO un bun în sensul Convenției și dacă a suferit o îngrădire a dreptului său de proprietate incompatibilă cu Convenția europeană a Drepturilor Omului.